

Una dècada de música prodigiosa

La formació valenciana Turiae Camerata acaba de complir el seu desè aniversari amb una sòlida trajectòria a l'esquena. Conscient de les dificultats de mantenir-se al peu del canó en el món de la música clàssica, l'orquestra aposta per la incorporació dels grans compositors del segle XX sense deixar de banda el repertori més clàssic del Barroc i del Romanticisme.

Deu anys després del seu debut professional, l'orquestra Turiae Camerata s'ha consolidat com una de les orquestres de referència en la música de cambra al País Valencià. Des d'aquella interpretació de l'oratori de Händel *Alexander's Feast* –al Palau de la Música de València, el 1991– Turiae Camerata, decidida a cobrir un buit en el panorama musical valencià, ha quallat una sòlida trajectòria musical que, sota una línia coherent i continuada, s'ha reflectit tant en el perfeccionament de les seues interpretacions com en la progressiva incorporació al seu repertori dels grans compositors del segle XX.

Impulsada per la inquietud de donar a conèixer el repertori barroc i romàntic dels segles XVIII i XIX, la formació valenciana ha interpretat, entre d'altres, la integral dels concerts per a piano i orquestra de Beethoven, *El Rèquiem* de Mozart, *El Messies* de Händel o *l'Oratori de Nadal* de Bach, i ha compartit escenari amb solistes de la talla dels pianistes François-Frederic Guy i Zhu Xiao Mei, el clarinetista José Luis Estellés, el flautista Benoît Fromager o les sopranos María de los Llanos o María José Riñón, la veu de Lucrècia de l'obra *L'adéu de Lucrècia Borja* de Carles Santos, estrenada el passat mes de febrer a València.

Des de fa uns mesos, però, la formació ha iniciat una nova etapa i ha interpretat composicions de Bartók, Sibelius o Falla. "No volem estancar-nos amb Mozart, Händel o Bach. Cal evolucionar, i per això ens hem proposat difondre composicions més modernes, menys conegudes per al gran públic", explica Juan Luis Martínez, director de Turiae Camerata des de la seua fundació.

L'orquestra Turiae Camerata ha consolidat una sòlida trajectòria en aquests deu anys.

L'orquestra s'atreveix, doncs, tant amb obres concebudes expressament per a formacions de cambra com també amb composicions interpretades generalment per orquestres simfòniques. "La concepció d'una orquestra de cambra i del seu repertori és molt àmplia –afirma el director–. Més encara en el nostre cas, que, depenent de l'obra, podem arribar a reunir uns cinquanta músics a l'escenari, un nombre bastant elevat per a una orquestra de cambra. A més, cal dir que el que coneixem com a grans composicions, com *El Rèquiem* de Mozart o *El Messies* de Handel, les interpretaven en la seua època formacions no excessivament nombroses. Un exemple curiós en aquest sentit és el de l'estrena de *La Creació* de Haydn, que

precisament està documentada perquè la va interpretar una orquestra amb molta gent, cosa poc habitual per a l'època; o també el de la Novena simfonia de Beethoven, on el dia de l'estrena hi havia només quatre violes (nombre que, sens dubte, estava en proporció amb la resta dels instruments)".

Els més de cinquanta components de Turiae Camerata, entre el grup instrumental i els vocalistes, viuen de la música, però no de Turiae Camerata. "Ja

orquestra durant un temps, han tornat", diu el director.

A banda de ser orquestra resident de l'Auditori de Torrent, on ofereix concerts regularment, i de col·laborar amb l'Ajuntament de Xirivella, Turiae Camerata té des de fa set anys la pròpia temporada de concerts a València amb el cicle "Els Clàssics a les Esglésies de València", on ha interpretat des dels *Concerts de Brandenburg* de Bach fins a les peces més reconegudes de Tele-

Conca, però, sincerament, preferiríem tenir una permanència més regular a casa nostra, a València. Generalment només podem oferir dos o tres concerts l'any."

I és que el panorama musical a València no facilita gaire, segons el director de Turiae Camerata, ni l'activitat ni la promoció de les orquestres professionals que no compten amb un reconeixement internacional. La política cultural de grans esdeveniments –amb grans pressupostos i escassa rendibilitat– que des de fa un temps abandera el Govern valencià i que tantes crítiques ha rebut, afecta també els professionals valencians de la música. "El públic valencià està massa acostumat als grans esdeveniments. Joestic d'acord, i fins i tot orgullós, que la Filharmònica de Viena o la de Munic actuen al Palau de la Música, però no es pot entrar en aquesta dinàmica constantment perquè els professionals valencians quedem fora d'aquest plantejament. És molt senzill: no es pot acostumar la gent a esmorzar caviar cada dia."

Així, les reivindicacions de les orquestres

L'orquestra reivindica més espai per a les formacions professionals valencianes, atesa la tendència dels auditoris a programar les grans orquestres de prestigi internacional.

ens agradaria", comenta el director. Com la major part dels músics valencians, els components de Turiae compaginen la seua activitat en l'orquestra amb la docència. "Afortunadament –explica Juan Luis–, cada dia som més els músics *freelance*, és a dir, els que podem guanyar-nos la vida tocant amb una orquestra o col·laborant amb una altra".

La majoria dels membres de Turiae Camerata s'han mantingut fidels a la formació al llarg d'aquests deu anys. "Certament, no és habitual que una orquestra mantinga durant tant de temps pràcticament els mateixos músics. Però és això precisament el que ens ajuda a tirar endavant. Fins i tot hi ha hagut membres que després de deixar l'or-

mann o de Händel. Segons Juan Luis Martínez, "aquest tipus de repertori, basat en el Barroc i Romàntic del segle XVIII i del principi del XIX, és precisament el que converteix en indispensable la necessitat de disposar d'un cor estable, una peculiaritat en el context musical de l'estat espanyol".

Durant els darrers anys Turiae Camerata ha participat en diversos certàmens de música de cambra, com el V Festival Internacional de Música de Gandia, la Setmana Internacional de Música de Cambra de Montserrat i les Serenates Musicals al Claustre de la Universitat de València. "La projecció exterior, ara per ara, no és el que més ens interessa", assegura Martínez. "Hem actuat a l'Auditori de Saragossa i també a

com Turiae Camerata es contraposen als interessos de la majoria dels auditoris, que prefereixen apostar per una o dues formacions de fama internacional per a tot un any abans que programar més concerts amb orquestres menys reconegudes. "El cert és que si no ens donen oportunitats, mai no serem una d'aquestes grans orquestres." El propi tarannà de la ciutat de València, segons Martínez, afavoreix aquest tipus de comportament: "Aquesta és una terra molt efervescent. Per això, de la mateixa manera que es promocionen –sense estar-se de res– certs tipus de muntatges culturals, després s'esfumen sense deixar ni rastre."

Rosanna Melià